

**LIETUVOS RESPUBLIKOS MOBILIZACIJOS IR PRIIMANČIOSIOS ŠALIES  
PARAMOS ĮSTATYMO NR. I-1623 2, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO  
IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 18<sup>1</sup> STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO  
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

**1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai**

Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18<sup>1</sup> straipsniu įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas Vyriausybės kanclerio 2024 m. kovo 18 d. pavedimu Nr. S-775 „Dėl civilinio mobilizacinio personalo rezervo apskaitos integralios sistemos“, įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės gynimo tarybos 2023 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. V-48 „Dėl valstybės mobilizacijos sistemos būklės situacijos“ 3 punkte suformuluotą pavedimą – iki 2024 m. pabaigos sukurti civilinio mobilizacinio personalo rezervo (toliau – CMPR) apskaitos integralią sistemą, kuri užtikrintų tokio personalo apskaitos valdymą realiuoju laiku, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. kovo 6 d. nutarime Nr. 175 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2923(2)“ pateiktus siūlymus mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo mokymus viešojo sektoriaus darbuotojams reglamentuoti Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme (toliau – Mobilizacijos įstatymas) ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2024 m. sausio 26 d. rašte Nr. 3-128 „Dėl Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimo“ pateiktą problematiką ir siūlymus, kad į mobilizacijos sistemą turėtų būti įtraukti ne tik civilinėms mobilizacijos institucijoms (toliau – CMI) tiesiogiai pavaldūs subjektai, tačiau ir kiti netiesiogiai (per kitus juridinius asmenis) CMI kontroliuojami subjektai (užtikrinant Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai kartu su Lietuvos Respublikos finansų ministerija skirtos valstybinės mobilizacinės užduoties vykdymą būtinas ne tik joms tiesiogiai pavaldžių įmonių UAB „EPSO-G“, AB „Ignitis grupė“, bet ir jų antrinių įmonių LITGRID AB, AB „Amber Grid“, UAB „Energy Cells“, AB „Ignitis gamyba“, AB „Energijos skirstymo operatorius“ ir kt. dalyvavimas), kad turėtų būti sudaryta galimybė CMI pavaldžių subjektų veiklą dalyvaujant mobilizacijos sistemoje finansuoti ir kitomis teisėtai gautomis lėšomis, taip pat atsižvelgiant į kitas galiojančiame Mobilizacijos įstatyme esančias nuostatas.

Įstatymo projektu siekiama:

- 1) praplėsti CMI pavaldaus subjekto sąvokos apibrėžtį, siekiant užtikrinti ne tik CMI tiesiogiai, bet ir netiesiogiai kontroliuojamų subjektų įtraukimą į mobilizacijos sistemą;
- 2) sukurti integralią automatizuotą CMPR sudarymo ir apskaitos sistemą;
- 3) didinti visuomenės žinojimą apie mobilizaciją, priimančiosios šalies paramą, pilietinį pasipriešinimą;
- 4) patikslinti teisinį reguliavimą, susijusį su mobilizacinių ir priimančiosios šalies paramos sutarčių sudarymu;
- 5) atlikti kitus tikslinamojo pobūdžio pakeitimus.

**2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai**

Įstatymo projekto rengimo iniciatorė – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija.

Įstatymo projekto rengėja – Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos (direktorius Virginijus Vitalijus Vilkelis, tel. +370 5 210 3881, el. p. virginijus.vilkelis@kam.lt) Mobilizacijos skyriaus (vedėjas Arūnas Pudžemis, tel. +370 5 265 7426, el. p. arunas.pudzemis@kam.lt) patarėja Justina Januškienė, tel. +370 706 84 717, el. p. justina.januskiene@kam.lt. Įstatymo projekto rengimą koordinavo Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. +370 5 273 5545, el. p. judita.nagiene@kam.lt) Teisėkūros skyriaus (vedėjas Tomas Vainius, tel. +370 5 273 5563, el. p. tomas.vainius@kam.lt) vyr. specialistas Augustas Zakarevičius, tel. +370 5 273 5586, el. p. augustas.zakarevicius@kam.lt.

### **3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai**

#### **1) CMI pavaldus subjektas.**

Mobilizacijos įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje CMI pavaldus subjektas apibrėžiamas kaip viešasis ar privatusis juridinis asmuo, kuriame CMI įgyvendina valstybės ar savivaldybės, kaip juridinio asmens savininkės, teises ir pareigas arba valstybės ar savivaldybės, kaip juridinio asmens dalyvės, turinčios daugiau kaip pusę šio juridinio asmens dalyvių balsavimo teisių, teises ir pareigas. Vadovaujantis tokia apibrėžtimi, į mobilizacijos sistemą įtraukiami tik tiesiogiai CMI kontroliuojami subjektai, tačiau CMI netiesiogiai (per kitus subjektus) kontroliuojami subjektai, tokie kaip AB „Ignitis gamyba“, AB „Energijos skirstymo operatorius“ ar kt., neįtraukiami, nors šių subjektų veikla yra būtina įgyvendinant CMI paskirtas valstybines mobilizacines užduotis, pvz., AB „Ignitis gamyba“, AB „Energijos skirstymo operatorius“ įgyvendina Energetikos ministerijai skirtą valstybinę mobilizacinę užduotį – užtikrinti elektros energijai, gamtinėms dujoms ir naftos produktams tiekti būtinos energetikos veiklos tęstinumą ir tam reikalingų sistemų ir infrastruktūros funkcionavimą.

#### **2) CMPR sudarymas ir apskaita.**

Pagal šiuo metu galiojantį Mobilizacijos įstatymą ir Civilinio mobilizacinio personalo rezervo sudarymo ir apskaitos tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 5 d. nutarimu Nr. 23 „Dėl Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – CMPR tvarkos aprašas), CMPR duomenys tvarkomi neautomatizuotu būdu: CMI, CMI pavaldus subjektas ir mobilizacinis ūkio subjektas CMPR sąrašus rengia *Microsoft Office „Excel“* programos formatu ir jį raštu siunčia Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – MPPD).

Galiojančios CMPR sudarymo, derinimo ir apskaitos procedūros komplikotos, ilgos, sudarančios papildomą administracinę naštą tiek CMPR sąrašą rengiančiam mobilizacijos sistemos subjektui, tiek projektą derinančiam ir apskaitančiam MPPD. Be to, dėl dažnos į CMPR įtrauktų asmenų ar jų duomenų kaitos galiojanti sistema neužtikrina pakankamo CMPR sąraše esančių duomenų aktualumo.

#### **3) Mobilizaciniai ir priimančiosios šalies paramos mokymai.**

Mobilizacijos įstatymas reglamentuoja mobilizacinius ir priimančiosios šalies paramos mokymus. Atsižvelgiant į Mobilizacijos įstatymo 18 straipsnio 1 ir 2 dalis, šie mokymai vykdomi tik į CMPR įrašytiems asmenims, kurie nurodyti Mobilizacijos įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje, t. y. Lietuvos Respublikos piliečiams, paskirtiems (priimtiems) į ministro, viceministro, ministerijos kanclerio, savivaldybės administracijos direktoriaus, kitas mobilizacijos sistemos subjektų vadovų pareigas, išskyrus Lietuvos kariuomenės vado pareigas, taip pat deleguotiems į Valstybės mobilizacijos operacijų centrą ir CMI mobilizacijos valdymo grupes. Kitiems į CMPR įtrauktiems asmenims šie mokymai nėra privalomi ir organizuojami mobilizacijos sistemos subjekto vadovo siūlymu, suderinus su MPPD.

#### **4) Mobilizacinio užsakymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo sutartys.**

Mobilizacijos įstatymo 2 straipsnio 19 dalyje nustatyta, kad mobilizacinis ūkio subjektas yra tas ūkio subjektas, su kuriuo sudaryta mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis, išskyrus CMI pavaldų subjektą. Mobilizacinio užsakymo ar priimančiosios šalies paramos sutartimi užtikrinamas mobilizacijos planuose numatytų veiksmų ir priemonių, reikalingų rengiantis mobilizacijai ir (ar) ją vykdant, vykdymas ar priimančiosios šalies paramos teikimas. Mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutarčių sudarymas ir administravimas reglamentuotas Mobilizacijos įstatymo 17 straipsnyje. Šiame straipsnyje taip pat numatyta, kokių teisės aktų nuostatos taikomos minėtoms sutartims sudaryti bei kas šiose sutartyse turi būti numatyta. Šiuo metu nėra nustatytas reikalavimas tokias sutartis nurodyti CMI mobilizacijos planuose, tai iš esmės apsunkina CMI mobilizacijos planuose numatytų veiksmų ir priemonių, kuriems pasitelkiami ūkio subjektai, įgyvendinamumo įvertinimą.

### **4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama**

Įstatymo projektu siūloma:

1) *Praplėsti CMI pavaldaus subjekto sąvokos apibrėžtį.*

Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalimi siūloma praplėsti Mobilizacijos įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje pateiktą CMI pavaldaus subjekto apibrėžtį, kad ji apimtų ne tik CMI tiesiogiai, bet ir netiesiogiai (per kitus juridinius asmenis) kontroliuojamus viešuosius ar privačiuosius juridinius asmenis. Tokiu būdu į mobilizacijos sistemą būtų įtraukti ne tik CMI tiesiogiai, bet ir netiesiogiai (per kitus juridinius asmenis) kontroliuojami subjektai: CMI į mobilizacijos planus, numatydamos konkrečias priemones ir veiksmus, galės įtraukti ne tik tiesiogiai, bet ir netiesiogiai kontroliuojamus subjektus, kurių veikla būtina užtikrinant gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų ir CMI paskirtų valstybinių mobilizacinių užduočių vykdymą, šiems subjektams bus taikomos Mobilizacijos įstatyme CMI pavaldiems subjektams numatytos teisės ir pareigos. Siūlomi pakeitimai CMI suteiks priemones, būtinas valstybinių mobilizacinių užduočių ir gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymui užtikrinti.

Atsižvelgiant į tai, kad CMI pavaldūs subjektai yra ir ūkio subjektai, kurie nėra finansuojami iš valstybės biudžeto asignavimų, vykdo ūkinę veiklą ir iš jos gauna pajamas, Įstatymo projekto 9 straipsnio 2 dalimi keičiamoje Mobilizacijos įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje atitinkamai numatoma, kad CMI pavaldaus subjekto veikla, vykdančią Mobilizacijos įstatyme nustatytus mobilizacijos sistemos ir priimančiosios šalies paramos teikimo uždavinius, finansuojama iš CMI skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, valstybės rezervo ar kitomis teisėtai gautomis lėšomis.

Praplečiama CMI pavaldaus subjekto apibrėžtis nedaro įtakos CMI paskirtoms užduotims, tačiau palengvina kitų subjektų įtraukimą į mobilizacijos sistemą – CMI šiuos subjektus į mobilizacijos sistemą galės įtraukti su jais nesudarydamos sutarčių. Atitinkamai šis pakeitimas nesukuria papildomo biudžeto lėšų poreikio, o tik palengvina vykdomus procesus.

2) *Sukurti integralią automatizuotą CMPR sudarymo ir apskaitos sistemą.*

Įstatymo projektu siūlomais pakeitimais siekiama panaudojant esamus valstybės informacinius išteklius sukurti integralią CMPR sudarymo ir apskaitos sistemą, sudarančią galimybes į CMPR įtrauktų asmenų apskaitą vykdyti automatizuotai – tokia sistema palengvintų CMPR sudarymo ir duomenų tvarkymo procedūras, užtikrintų duomenų aktualumą. Numatoma, kad CMPR sudarantys mobilizacijos sistemos subjektai CMPR duomenų raštu nebeturės teikti MPPD (kaip yra dabar), o šie duomenys bus pateikiami (ir atnaujinami) į Krašto apsaugos ministerijos informacinę sistemą per Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba) informacinę sistemą (toliau – FV IS), joje pažymint apdraustųjų asmenų priskyrimą CMPR. Be to, Įstatymo projekte taip pat numatyta, kad Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba į Krašto apsaugos ministerijos informacinę sistemą automatinio būdu pateiks informaciją apie į CMPR įtraukto asmens ir jo draudėjo, kuris nustatyta tvarka pateikė apie asmenį duomenis per FV IS, socialinio draudimo santykių pabaigą. Atitinkamai Įstatymo projekto 5 straipsniu nauja redakcija išdėstomo Mobilizacijos įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje (buvusi 9 dalis) numatoma, kad CMPR duomenis tvarkys visi CMPR sudarantys mobilizacijos sistemos subjektai, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, karo prievolę administruojanti krašto apsaugos sistemos institucija (šie duomenys aktualūs administruojant karo tarnybą – vadovaujantis Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo 29 straipsnio 1 dalies 7 punktu, CMPR priskirtiems karo prievolinkams yra atidedama karo tarnyba paskelbus mobilizaciją) ir kitos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos institucijos (pvz., statistiniam CMPR duomenų apdorojimui numatoma panaudoti Valstybės duomenų valdymo platformą). Siekiant užtikrinti žvalgybos pareigūnų duomenų slaptumą, Valstybės saugumo departamentas neteiks į CMPR įtrauktų asmenų duomenų į Krašto apsaugos ministerijos informacinę sistemą – šie duomenys bus tvarkomi Valstybės saugumo departamente (taip, kaip yra ir dabar). Paminėtina, kad MPPD, kaip Institucija, dalyvaujanti formuojant mobilizacijos politiką, patenka į mobilizacijos sistemos subjekto sąvoką (Mobilizacijos įstatymo 2 straipsnio 15 dalis), todėl iš Įstatymo projekto 5 straipsniu nauja redakcija išdėstyto Mobilizacijos įstatymo 14 straipsnio 6, 7 ir 8 dalių yra išbraukta.

Atsižvelgiant į tai, kad CMPR sudarymas ir duomenų tvarkymas bus automatizuojamas, o detalesnės CMPR sudarymo ir tvarkymo procedūros bus reglamentuotos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, Įstatymo projekto 5 straipsniu nauja redakcija išdėstomame

Mobilizacijos įstatymo 14 straipsnyje atsisakoma galiojančių 4 ir 5 dalių, taip pat, atsižvelgiant į tai, kad praplečiamas CMPR duomenis tvarkančių subjektų ratas, atitinkamai, įtraukiant šiuos subjektus, patikslinamos ir Mobilizacijos įstatymo 14 straipsnio 7 ir 8 dalys (buvusios 10 ir 11 dalys).

3) *Didinti visuomenės žinojimą apie mobilizaciją, priimančiosios šalies paramą, pilietinį pasipriešinimą.*

Siekiant laikytis visuotinės gynybos principo ir pasiekti, kad kuo didesnė visuomenės dalis būtų informuota apie mobilizaciją, priimančiosios šalies paramą ir pilietinį pasipriešinimą, Įstatymo projekte siūlomi toliau aptariamieji pakeitimai, susiję su mobilizaciniais, priimančiosios šalies paramos ir pilietinio pasipriešinimo mokymais.

Įstatymo projekto 7 straipsniu nauja redakcija išdėstomo Mobilizacijos įstatymo 18 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse atliekamais pakeitimais numatoma, kad mobilizaciniai ir priimančiosios šalies paramos mokymai bus vykdomi ne tik Mobilizacijos įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytiems, bet ir visiems į CMPR įtrauktiems asmenims.

Taip pat Įstatymo projekto 7 straipsniu nauja redakcija išdėstomo Mobilizacijos įstatymo 18 straipsnio 5 dalyje numatomi nauji mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo mokymai. Šiais mokymais siekiama suteikti bazinių žinių apie mobilizacijos teisinį režimą, pasirengimą mobilizacijai ir karo padėčiai, mobilizacijos sistemos veikimo ir priimančiosios šalies paramos teikimo principus ir pilietinį pasipriešinimą, jie būtų privalomi ne tik į CMPR įtrauktiems asmenims, bet ir visiems kitiems valstybės tarnautojams, biudžetinių įstaigų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, valstybės, vidaus tarnybos sistemos ir Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams. Šių mokymų organizavimo, planavimo ir vykdymo tvarką nustatys ir mokymo programą tvirtins MPPD direktorius. Šiuos mokymus nurodyti asmenys turės išklausti per metus nuo priėmimo į pareigas dienos, jeigu jų nebus išklause anksčiau, o iki šio Įstatymo įsigaliojimo į pareigas priimti asmenys – per metus nuo Įstatymo įsigaliojimo.

Taip pat, siekiant užtikrinti ir likusios visuomenės dalies įtraukimą ir Lietuvos Respublikos piliečiams, norintiems įgyti neginkluoto pilietinio pasipriešinimo žinių, sudaryti tokią galimybę, Įstatymo projekto 8 straipsniu papildomame Mobilizacijos įstatymo 18<sup>1</sup> straipsnyje numatoma vykdyti neginkluoto pilietinio pasipriešinimo mokymus. Šie mokymai būtų organizuojami ir vykdomi krašto apsaugos ministro įgaliotų institucijų; jų organizavimo, vykdymo tvarką, turinio gaires nustatytų krašto apsaugos ministras, o programą tvirtintų MPPD direktorius.

Įstatymo projektu siūlomi su mobilizaciniais, priimančiosios šalies paramos ir pilietinio pasipriešinimo mokymais susiję pakeitimai prisidės prie visuotinės gynybos principo įgyvendinimo ir sudarys sąlygas kuo didesnei visuomenės daliai įgyti žinių apie mobilizaciją, priimančiosios šalies paramą ir pilietinį pasipriešinimą, suprasti savo vaidmenį paskelbus mobilizaciją ir vykdant neginkluotą pilietinį pasipriešinimą.

4) *Patikslinti teisinį reguliavimą, susijusį su mobilizacinių ir priimančiosios šalies paramos teikimo sutarčių sudarymu.*

Atsižvelgiant į tai, kad mobilizacinio užsakymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo sutartimis laikomos įprastos teisės aktų nustatyta tvarka sudarytos sutartys dėl prekių, paslaugų ir darbų, o Mobilizacijos įstatyme mobilizacinio užsakymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo sutartimis jos vadinamos tik dėl savo paskirties (tokiose sutartyse numatytos prekės, paslaugos ir darbai yra reikalingi CMI mobilizacijos planuose numatytiems veiksams ir priemonėms įgyvendinti, taip pat priimančiosios šalies paramai teikti), atitinkamai Įstatymo projekto 1 straipsnio 5 dalimi patikslinama Mobilizacijos įstatymo 2 straipsnio 20 dalyje pateikta mobilizacinio užsakymo sutarties apibrėžtis.

Įstatymo projekto 3 straipsniu keičiamame Mobilizacijos įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 4 punkte ir Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamoje Mobilizacijos įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje CMI nustatomas reikalavimas sudaryti savo ir joms pavaldžių subjektų sudarytų mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutarčių sąrašus ir juos įtraukti į CMI mobilizacijos planus. Toks reikalavimas sudarys sąlygas tiek pačioms CMI, tiek ir MPPD koordinuojant ir vertinant CMI ir joms pavaldžių subjektų pasirengimą mobilizacijai ir priimančiosios šalies paramai aiškiai matyti ir įvertinti, kurių CMI planuose numatytų CMI ir joms pavaldžių subjektų veiksmų ir priemonių įgyvendinimas yra užtikrinamas su ūkio subjektais sudarytomis sutartimis. Be to, Įstatymo

projekto 3 straipsniu keičiamas Mobilizacijos įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 4 punktas papildytas nuostata, nurodančia terminą, per kurį CMI pavaldus subjektas turės informuoti CMI apie sudarytą mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartį – taikos metu per 15 darbo dienų, o mobilizacijos metu nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo sutarties sudarymo dienos.

Atkreiptinas dėmesys, kad į mobilizacinio užsakymo sutarčių ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutarčių sąrašus įtrauktinos visos sutartys – tiek esamos, tiek naujai sudaromos, tiek tos, kuriomis vadovaujantis šiuo metu tiekiamos prekės, teikiamos paslaugos ar vykdomi darbai būtų aktualūs ir tęsimi ir mobilizacijos metu, tiek ir tos, kuriomis prekių tiekimas, paslaugų teikimas ar darbų vykdymas numatomas tik mobilizacijos metu (pvz., savivaldybės sudarytos sutartys su privačiomis saugos kompanijomis dėl kilnojamųjų vertybių apsaugos užtikrinimo. Ši paslauga bus aktuali ir mobilizacijos metu, įgyvendinant savivaldybėms skirtą valstybinę mobilizacinę užduotį – numatyti kilnojamąsias ir nekilnojamąsias kultūros vertybes, kurias būtina išsaugoti mobilizacijos metu, ir užtikrinti jų apsaugą). Atitinkamas sutartis CMI ir joms pavaldūs subjektai turėtų peržiūrėti ir sudarytus šių sutarčių sąrašus įtraukti į CMI mobilizacijos planus Mobilizacijos planų rengimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2022 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. V-28 „Dėl Mobilizacijos planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka šiuos planus atnaujinant. Pažymėtina ir tai, kad CMI ir joms pavaldūs subjektai, vadovaudamiesi Mobilizacijos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir 11 straipsnio 1 dalies 2 punktu, turėtų informuoti ūkio subjektus apie su jais sudarytų sutarčių įtraukimą į minėtus sąrašus ir CMI mobilizacijos planą, taip pat apie ūkio subjektams kylančias Mobilizacijos įstatymo 12 straipsnyje nustatytas teises ir pareigas.

#### *5) Atliekami kiti tikslinamojo pobūdžio pakeitimai.*

Atsižvelgiant į tai, kad ne tik Lietuvos kariuomenė, bet ir kitos ginkluotąsias pajėgas sudarančios institucijos nėra laikomos CMI, joms nėra skiriamos valstybinės mobilizacinės užduotys, jos nerengia savo mobilizacijos planų, bet vadovaujasi ginkluotųjų pajėgų mobilizacijos planu, atitinkamai Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalimi patikslinama Mobilizacijos įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje pateikta CMI sąvokos apibrėžtis, nurodant, kad ne tik Lietuvos kariuomenė, bet ir kitos ginkluotąsias pajėgas sudarančios institucijos nėra priskiriamos CMI.

Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo, Įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalimi Mobilizacijos įstatymas papildomas 10 straipsnio 1 dalies 3<sup>1</sup> punktu, numatančiu CMI pareigą sudaryti ir tvarkyti savo CMPR.

Atliekami kiti pakeitimai, kuriais patikslinami pasikeitę Mobilizacijos įstatyme nurodomų įstatymų pavadinimai.

**5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta**

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas. Priėmus įstatymą neigiamų pasekmių nenumatoma.

#### **6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai**

Numatoma, kad priimtas įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

#### **7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai**

Įstatymų įgyvendinimas tiesiogiai nesusijęs su verslo sąlygomis ir jo plėtra.

**8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios**

Kitų įstatymų keisti nereikės.

**9. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?**

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

**10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka**

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

**11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus**

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir yra suderintas su Europos Sąjungos teisės aktais.

**12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai – kas ir kada juos turėtų priimti**

1. Vyriausybė iki 2024 m. gruodžio 31 d. turės priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 5 d. nutarimo Nr. 23 „Dėl Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektą.

2. Krašto apsaugos ministras iki 2024 m. rugpjūčio 31 d. turės priimti krašto apsaugos ministro įsakymą, tvirtinantį neginkluoto pilietinio pasipriešinimo mokymų Lietuvos Respublikos piliečiams organizavimo ir vykdymo tvarką bei šių mokymų turinio gaires.

3. MPPD direktorius iki 2024 m. rugpjūčio 31 d. turės:

1) patvirtinti neginkluoto pilietinio pasipriešinimo mokymų programas, mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo mokymo organizavimo, planavimo ir vykdymo tvarką bei šio mokymo programą;

2) priimti Mobilizacinių ir priimančiosios šalies paramos mokymų organizavimo, planavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos direktoriaus 2021 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Mobilizacinių ir priimančiosios šalies paramos mokymų organizavimo, planavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeitimo projektą ir mokymų programų, patvirtintų Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos direktoriaus 2021 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-80 „Dėl mobilizacinių ir priimančiosios šalies paramos mokymų programų patvirtinimo“, pakeitimo projektą.

**13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)**

Įstatymo projektu siūlomų naujų teisinio reguliavimo priemonių įgyvendinimas papildomų lėšų nepareikalaus.

**14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados**

Rengiant Įstatymo projektą specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

**15. Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai**

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai: „ginkluotąsias pajėgas sudarančios institucijos“, „pilietinis pasipriešinimas“, „mobilizaciniai ir pilietinio pasipriešinimo mokymai“, „neginkluoto pilietinio pasipriešinimo mokymai“, „neginkluoto pilietinio pasipriešinimo mokymų programos“, „civilinė mobilizacijos institucija“, „civilinei mobilizacijos institucijai pavaldus subjektas“, „Mobilizacinis ūkio subjektas“, „Lietuvos Respublikos piliečiai“, „mobilizacijos sistemos subjektas“, „Mobilizacinio užsakymo sutartis“, „Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos“, „biudžetinės įstaigos“, „draudėjas“.

**16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai**  
Nėra.

---